

ВМСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС - 9929/	22-06-2022

ОТГОВОРИ

от Красимира Алексиева Филипова – кандидат за избран член на
ВСС от квотата на прокурорите

на зададените на основание чл.29и, ал.2 от ЗСВ въпроси от г-жа Биляна
Гяурова-Вегертседер – Директор на Български институт за правни
инициативи

1.ВЪПРОС №1:

Какво е мнението Ви за реформата, свързана с окрупняването на
прокуратурите и създаването на териториални отделения? Бихте ли
подкрепили изготвянето на анализ, който да разкрие какви са резултатите
от осъщественото окрупняване на прокуратурите, за да получи то реална
оценка за своята ефикасност, както и да спомогне за вземането на решение
как да бъде проведена споменатата по – горе „реформа на съдебната карта“
за съдилищата?

ОТГОВОР:

След Решение №2 от 7 февруари 2017г. на Конституционния съд по
к.д.№13/2016г., прието по искане на главния прокурор, на няколко етапа бе
проведена структурна реформа в системата на прокуратурата. Със
съответни решения на Пленума на ВСС по предложения на главния
прокурор районните прокуратури извън тези в областните центрове бяха
закрити и на тяхно място бяха открити териториални отделения към
съответната районна прокуратура в областния център. В резултат на това
се постигна окрупняване на районните прокуратури, което даде
възможност да се преодолеят възникналите кадрови проблеми чрез
работата на по – голям брой прокурори, макар и на територията на целия
областен район, да се използват оптимално наличните ресурси и да се
уеднакви натовареността на прокурорите в рамките на обединената
районна прокуратура. Този процес приключи на 1 юни 2022г. с
оптимизирането на районните прокуратури от района на Окръжна
прокуратура – гр.София, спрямо които предвид особеностите на района, се
възприе диференцираният модел.

В тази връзка бих подкрепила изготвянето на задълбочен анализ, който да разкрие какви са резултатите от осъщественото окрупняване на прокуратурите, за да получи то реална оценка за своята ефикасност, както и да спомогне за вземането на решение как да бъде проведена споменатата по – горе „реформа на съдебната карта“ за съдилищата.

2.ВЪПРОС №2:

Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

ОТГОВОР:

Според мен разликата във възнагражденията между инстанциите действително е прекомерна.

Както съм посочила в концепцията си, обвързването на възнагражденията за най – ниските магистратски длъжности със средномесечната заплата в бюджетната сфера и ненавременното им актуализиране поражда негативизъм, обусловен от формираната голяма разлика с възнагражденията за останалите длъжности в органите на съдебната власт, които се определят от Пленума на Висшия съдебен съвет, а не от статистическите данни. Въпросът за скъсяването на т.нар. „ножица“ във възнагражденията на различните нива е поставян многократно от различни състави на Висшия съдебен съвет, но досега не е получил разрешение. Необходимо е да се предприемат съответните действия, за да се увеличи възнаградението на най – ниските магистратски длъжности, но това в никакъв случай не бива да става за сметка на възнагражденията за по – високите длъжности, нито чрез липсата на актуализация на тези възнаграждения до намаляването на разликите им с най – ниските.

Необходимо е да се намери най – благоприятният вариант, който може да включва законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата по модела за т.нар. „трима големи“. Намаляването на разликите обаче неминуемо преминава през осигуряване на по – голям бюджет за съдебната власт, което следва да е една от основните задачи на бъдещия състав на Висшия съдебен съвет.

3.ВЪПРОС №3:

Какво е Вашето мнение за възможността да бъдат отзовавани избрани за членове на ВСС от Общите събрания на съдии, прокурори и следователи?

ОТГОВОР:

Мнението ми за възможността да бъдат отзовавани избрани за членове на ВСС от Общите събрания на съдии, прокурори и следователи е отрицателно, що се отнася до прякото им отзоваване. Вземането на решение с такива последици от Общите събрания би влязло в противоречие с основни принципи като правна сигурност, стабилност на колективния орган, непрекъсваемост на дейността му, мандатност и независимост. Съществуването на подобна възможност би могло да доведе до подмяна на вота на упражнилите правото си на глас в полза на конкретните кандидати /на практика избраният от определени магистрати член на ВСС би могъл да бъде отзован от други магистрати, които не са гласували в негова полза/. Освен това, какви биха могли да бъдат критериите за отзоваване при положение, че преди избора им кандидатите нямат право да дават обещания и да поемат ангажменти, а и се касае за колективен орган. Когато е налице несъответно със закона и етичните правила поведение, са разписани и се следват законови процедури, които не могат и не следва да бъдат подменени и поставени в зависимост от Общите събрания.

В действителност към настоящия момент е регламентиран балансиран вариант, при реализирането на който на практика се стига до „отзоваване“ на избран член, но не пряко от Общите събрания, а от Пленума на Висшия съдебен съвет, по инициатива на действащите магистрати от съответна квота при установяването на изчерпателно изброени основания. Съгласно чл.27, ал.6 от ЗСВ процедурата за предсрочно освобождаване на основанията по чл.130, ал.8, т.2-4 от КРБ или при установяване на несъвместимост на избран член на Висшия съдебен съвет, избран от съдиите, прокурорите или следователите, може да започне по искане съответно на една пета от действащите съдии, прокурори или следователи.

4.ВЪПРОС №4:

Една от значимите функции на Прокурорската колегия е избирането на административни ръководители. Понастоящем единствените критерии при провеждане на тези процедури, към които членовете на колегията са

изрично задължени да се придържат, се съдържат в разпоредбите на чл.194б от ЗСВ във връзка с чл.59, ал.1 от Наредба №1 от 9 февруари 2017г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт и са – професионална подготовка, управленска компетентност и нравствени качества. Смятате ли, че ВСС трябва да приеме допълнителни и по – подробни критерии, по които да се преценяват кандидатите в тези процедури?

ОТГОВОР:

Очевидно е, че следва да се прилага подход, гарантиращ формирането на обективна оценка за качествата на кандидатите за административни ръководители предвид значимите им функции и ролята им за формиране на облика на съответния орган на съдебната власт. Задълбоченият анализ на действащите норми според мен сочи за необходимост от дискусия и съответна преценка за законодателни промени, защото не съм убедена, че само с промени в Наредбата би могъл да се постигне по – качествен избор. Възможните варианти са въвеждане на допълнително изискване за минимален стаж, премахване на „изключенията“ по чл.169 от ЗСВ или задължение за подробното им мотивиране, преустановяване на възможностите за смяна на професията чрез избор за административен ръководители. При промени в този смисъл би могло да се постигне ритмично кариерно развитие, следване на изцяло професионален подход, качество, предвидимост и справедливост на избора.

Наред с това, по отношение на процедурата по избор, както съм посочила и в концепцията си, биха могли да се потърсят други, по – подходящи модели, като предварително задълбочено проучване на качествата на кандидата от комисия от членовете на съответната колегия или провеждане само на събеседване, в хода на което да се даде възможност и на магистрати от съответния орган на съдебната власт да задават въпроси за бъдещите управленски действия и за вижданията на кандидата за разрешаването на конкретни съществуващи към момента проблеми, по реда на чл.194а, ал.6 от ЗСВ.

5.ВЪПРОС №5:

Считате ли, че към настоящия момент има необходимост от конституционни изменения в частта за съдебната власт?

ОТГОВОР:

Според мен към настоящия момент няма необходимост от конституционни изменения в частта за съдебната власт. Конституцията на Република България е създавала необходимите предпоставки и е осигурила необходимите гаранции за изпълнение на задълженията на работещите в органите на съдебната власт в условията на правовата държава. Всичко останало е въпрос на качествено законодателство в изпълнение на делегацията по чл.133 от Конституцията и на конкретно правоприлагане.

6.ВЪПРОС №6:

От изразеното в концепциите Ви отношение към проблема за взаимодействието на съдебната система с обществеността и по – конкретно с медиите, се създава впечатление, че тази комуникация се разбира като негативна – като ответна реакция при некоректно медийно отразяване на дейността на съдебната система или други форми на опит за уронване на престижа на съдебната власт от трети за нея страни пред обществото. Какво смятате, че е възможно и полезно да направи ВСС, за да промени това?

ОТГОВОР:

В концепцията си по – скоро съм се спряла на задължението на ВСС за отстояване на независимостта на съдебната власт чрез съответните способности, като акцентът предвид актуалната обстановка неминуемо попада върху случаите, в които е била застрашена независимостта на съдебната власт или на отделни магистрати чрез средствата за масова комуникация, или дейността на съдебната система е била некоректно отразена в медиите. Разбира се, това е само коментар на често повтарящи се събития, но в никакъв случай не означава, че няма и не може да има взаимодействие между съдебната власт и медиите. Напротив, мисля, че са налице редица примери за такова взаимодействие, в основата на което стои коректността, професионалният подход и диалогичността. В този смисъл ВСС би могъл да бъде свързващото звено между медиите и органите на съдебната власт, което да води открита комуникация с медиите, да прилага балансиран подход и да повишава степента на информираност на общественото. Без разбиране на правомощията на органите на съдебната власт, функциите им и конкретните им прояви, е невъзможно формирането на реална представа за дейността им и на справедлива обществена оценка.

7.ВЪПРОС №7:

Ако в момента сте член на ВСС, какво би било Вашето гласуване по основанията за освобождаване от длъжност на главния прокурор, предоставени от министрите Йорданова и Стоилов, които са публично достъпни?

ОТГОВОР:

Не намирам за коректно да вземам отношение по неприключило производство от компетентността на друг орган, и то в „условно наклонение“. Още по – некоректно би било да направя това и с оглед заемната от мен длъжност на заместник на главния прокурор.

ИНДИВИДУАЛНИ ВЪПРОСИ:

1.ВЪПРОС №16:

Сблъскали ли сте се лично в своята професионална практика със случаи на корупция или друго неправомерно влияние? Как реагирахте? Какви антикорупционни механизми могат да се въведат в работата на ВСС и чрез него в системата на прокуратурата?

ОТГОВОР:

В моята професионална практика не съм се сблъскала лично със случаи на корупция или друго неправомерно влияние.

Винаги съм считала, че корупцията като явление не следва да се възприема само в тесния ѝ смисъл на наследваща се материална облага, но и на нематериална такава в широкия смисъл на понятието. Корупцията е сложно явление с множество лица и прояви, и изолирането ѝ не може да се постигне без премахване на възможностите за създаване и поддържане на корупционна среда. Споделям разбирането, че корупционните прояви не са единични и не се извършват случайно или инцидентно от дадено лице. Те са израз на разбиранията за живота и начина на работа на съответния човек. Именно поради това е от изключителна важност реакцията при констатирана корупционна проява на магистрат, независимо и извън наказателно – правната такава. Поради несъвършенствата на действащата нормативна уредба в областта на дисциплинарните производства, забавеното провеждане на същите, непредвидимият им резултат с оглед противоречивата дисциплинарна практика и продължаващите процедури при съдебно обжалване, съчетани с нееднаквото приложение на закона,

битува усещането за ненаказаност и невъзможност за своевременно „освобождаване“ на съдебната система от магистратите с корупционни прояви, което за съжаление следва да бъде споделено. Разбирането, че магистратите с установено корупционно поведение нямат място в съдебната система, следва да се превърне във водещ принцип и да се проявява воля за последователното му прилагане.

Безкомпромисността, незабавността и активността по линия на дисциплинарните производства е един от най – важните антикорупционни механизми, който трябва да се следва. Изключително важен е и подборът на кадрите при „влизането“ им в съдебната система, както и текущото проследяване на развитието им с оглед своевременно идентифициране на потенциалните рискове и вземане на съответни мерки. Освен това, считам че възможностите и правомощията на Инспектората към Висшия съдебен съвет след промените в Конституцията през месец декември 2015г. и детайлната им уредба в действащия ЗСВ са силно подценявани. Същите следва да бъдат използвани активно като антикорупционни механизми.

2.ВЪПРОС №17:

Смятате ли, че досега ПК на ВСС е прилагала двоен стандарт и разнопосочни интерпретации при действия в съответствие с Механизма /процедура/ за публична реакция на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет в случаи на засягане на независимостта на прокурори и следователи?

ОТГОВОР:

При липса на конкретика трудно би могло да се отговори на този въпрос. Принципно нямам усещането за прилагане на двоен стандарт и разнопосочни интерпретации при действията в изпълнение на Механизма за публична реакция на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет.

Прилагането на двоен стандарт и разнопосочни интерпретации не следва да бъдат допускани, защото това би обезсмислило действието на Механизма и би било в противоречие с основната функция на Висшия съдебен съвет да осигурява и отстоява независимостта на съдебната власт.

Прегледът на становищата, декларациите и позициите на Прокурорската колегия на Висшия съдебен, приети в съответствие с Механизма за публична реакция на Прокурорската колегия на ВСС /одобрен с решение по Протокол №9/20.03.2019г./, публикувани в Публичния регистър на случаите на посегателство срещу независимостта

на съдебната власт, не сочи към извод за прилагане на двоен стандарт и разнопосочни интерпретации.

Подпис:

/Красимира Филипова/

21.06.2022г.

гр.София